

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 16–17 березня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

Целью нашего исследования является изучение особенностей взаимодействия и взаимовлияния этнических языков в поликультурных социумах. Сбор фактического материала осуществляется путем проведения анкетирования среди респондентов. Вопросы анкеты направлены на выявление факторов сохранения этнической культуры, родного языка, уровня владения и специфики использования этнического и неродного языков в разных сферах, изучение характера социальных предпочтений взрослого населения в выборе языка образования и воспитания для детей, а также мотивов изучения и использования языков. В настоящее время начата работа по проведению пилотного этапа анкетирования и формированию исследовательской базы на основе материалов опроса среди представителей 3-х этносов.

ОСОБЛИВОСТІ ЛОГОЕПІСТЕМНОГО ПРОСТОРУ АМЕРИКАНСЬКОЇ ЛІНГВОКУЛЬТУРИ

Коломієць Д. В.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник — канд. філол. наук, доцент Єгорова О. І.

В умовах помітного інтересу до вивчення англійської мови саме завдяки мовним елементам, які являють собою відображення мови в культурі та культури в мові, індивіди пізнають духовне багатство іншого народу та підвищують рівень власної лінгвокультурної компетенції. На позначення таких одиниць мовознавці Н. Д. Бурвікова та В. Г. Костомаров ввели до термінологічного апарату лінгвокультурології термін «логоепістема» [1, с. 248].

Зокрема, питанням вивчення логоепістем та їх дескриптивних особливостей також займалися такі вчені як Є. М. Верещагін, В. В. Воробйов, К. К. Канаєва та ін.

Логоепістемі — це лінгвокраїнознавчі одиниці, які мають бути осмисленими на двох рівнях — на рівні мови (те, що позначає) та на рівні культури (те, що позначається). Особливістю логоепістем є те, що вони представляють собою концентрат загальнокультурної грамотності, який може функціонувати окремо від джерела його походження і лише в межах певного дискурсу.

Основними джерелами виникнення логоепістем є фольклор, міфологія та біблійські вислови. Проте, на сучасному етапі, завдяки своїй доступності та популярності серед мовців, телебачення, кіно-дискурс, рекламний та пісенний дискурс також є джерелами виникнення логоепістем.

Являючи собою сплески фактів різних історичних періодів та подій у житті носіїв конкретної мови, пісенні та кіно-логоепістемі широко вживаються у комунікативному просторі американської лінгвокультури і цим самим стають для комунікантів засобом досягнення певного комунікативного ефекту.

Комбінація мелодії та екранізації є факторами, які впливають на можливість рядків з пісні закріпитися у культурній пам'яті народу лінгвокультуруною одиницею, а саме — логоепістемою.

All you need is love, love is all you need – рядки приспіву популярного однойменного синглу групи The Beatles, що функціонує у статусі логоепістемі на різних лінгвокультурних теренах. Зокрема, в американському публіцистичному дискурсі логоепістема часто використовується для оформлення заголовків статей:

(1) *All You Need Is Love: The Peace Corps and the Spirit of the 1960s* (raptitude.com. Getting better at being human, 21.09.2015).

I'll be back — найпопулярніша фраза з культового фільму *Термінатор* — не може характеризуватися як логоепістема без її подальшого вживання у дискурсі. Незважаючи на наявність логоепістемної референційності, тобто вказівки на джерело її виникнення (у даному випадку кіно-дискурс), вона активно функціонує у політичному дискурсі:

(2) *John Kasich Tells New Hampshire: 'I'll Be Back'. The Ohio governor drops a hint about 2020 as he speaks to delegates from the Granite State* (The Atlantic, 21.07.2016).

Таким чином, ми встановили, що цитати з пісень або фільмів можуть набувати логоепістемного характеру у газетному (компоненти статей), політичному (промови політиків) і в побутовому (у формі гуморесок) дискурсах США.

Для особи, яка не знайома з логоепістемами американської лінгвокультури, вірогідність сприйняття культурної інформації на належному рівні є дуже низькою. Тож для акультурації в американському соціумі індивіду необхідно мати не лише знання мови, а й певну фонову інформацію, аби неадекватне сприйняття

логоепістемних одиниць не стало перешкодою до повноцінного акту комунікації.

1. Костомаров В. Г. Понятие логоэпистем / В. Г. Костомаров, Н. Д. Бурвикова // Россия и Запад : диалог культур / [редкол.: В. И. Толстых (отв. редактор) и др.]. — №2 — М. : Центр по изучению взаимодействия культур, 1999. — С. 248–257.

2. Berman R. John Kasich Tells New Hampshire : “I’ll Be Back” [Electronic resource] / Russel Berman // The Atlantic Monthly Group. — Access mode : <http://www.theatlantic.com/politics/archive/2016/07/john-kasich-tells-new-hampshire-ill-be-back/492314>.

Cane D. All You Need is Love, Seriously [Electronic resource] / David Cane // Raptitude.com. — Access mode : <http://www.raptitude.com/2015/09/all-you-need-is-love-seriously>

ЛІНГВІСТИЧНІ ТЕРМІНИ ВІДПОЧИНКУ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНИХ ТУРИСТИЧНИХ ПУТІВНИКІВ ПО УКРАЇНІ)

Кужель О. В.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Жулавська О. О.

Слово *tourist* з'явилося в англійській мові на початку XIX століття у перекладі з англійської означає: той, хто здійснює поїздку заради власного задоволення чи розширення культурного кругозору. По визначенню ООН турист - це особа, що перебуває в даній місцевості терміном більш ніж на одну ніч і менш ніж на рік.

В сучасному світі туризм виступає як надзвичайно багатий за змістом і розмаїтий за проявами соціальний феномен. Своїми функціями — світоглядною, культурно-пізнавальною, соціальною, комунікативною, інтегративною, рекреаційною — він істотно впливає на людину, її ціннісні орієнтації, процеси самопізнання і самовдосконалення.

В останні роки в Україні швидкими темпами розвивається сільський зелений туризм, основне завдання якого полягає у відпочинку туристів від міського шуму та метушні, ознайомленні з історико-культурними пам'ятками та місцевими звичаями і традиціями. Проаналізувавши туристичні довідники по Україні